FERDINANDY GYÖRGY

Hurrikán

DRÁMA HÁROM FELVONÁSBAN

Szereplők

ANTONIO, fiatalember
FONDORI, Antonio barátja
AGUIDA, indián lány
LUIS, Aguida bácsikája
LI-FU-SZUN, gazda
ÖZSÉN, szakács
DON JULIO, főúr
LYDIA, örömlány
ISABELLE, kislány
ZENÉSZ
SÍRÁSÓ
pribékek, örömlányok, gyerekek

Játszódik a század első felében, Dél-Amerikában

I. FELVONÁS

A színhely: Li-Fu-Szun bordélyháza. Középen lépcső vezet fel a gazda lakosztályába, jobbra bár, korridor, balra bejárat. A mennyezeten lomha ventillátor forog. A helység nem kikötői csapszék, annál előkelőbbnek szeretne látszani, de nem is polgári étterem, annál kétértelműbb, ízléstelenebb. Egyszerre sugallja egy távoli, egzotikus kikötő, és egy bajor söröző meghitt, nosztalgikus hangulatát.

1. jelenet

DON JULIO *(körbejár, lámpát gyújt, beindítja a ventillátort. Kint hajókürt búg)*: Özsén! A nyakunkon a hajó!

ÖZSÉN *(megáll a konyhaajtóban)*: Nyugalom, don Julio! Még csak most kerüli meg a zátonyokat.

DON JULIO *(gúnyosan)*: A zátonyokat! Csak nem hiányzik magának a tenger?

ÖZSÉN: A tenger! Miért éppen a tenger?

DON JULIO: Ismerem a fajtáját: sehol sincs maradásuk. Csak útközben érzik jól magukat.

ÖZSÉN: Eleinte, uram. Később az utat is megkeseríti az érkezés. *(Rakosgatja a bárszékeket.)* Nem hiányzik már nekem sem a szárazföld, sem a tenger. Néha, hajnalban valami. Talán a remény. De azután felébredek.

(Kint hajókürt búg.)

DON JULIO: Mit gondol, jön valaki?

ÖZSÉN: Nem kívánom neki, akárki legyen.

DON JULIO: Tudja maga, az én időmben hány utast hozott a Queen Elisabeth? Harmincat. Vagy negyvenet. Micsoda ünnep volt! Az indiánok már kora reggel lejöttek a hegyekből. A mólón tolongtak az árusok. Délután megérkeztek a hintók. Hullámzott a tömeg. Amikor a hajó megkerülte a sziklát, rázendítettek a zenészek. Ezek meg táncoltak, énekeltek. Bizony. Akkor még a himnuszra is táncoltak az emberek. Özsén?

ÖZSÉN: Egy pillanat, don Julio. A rádió azt mondja, hurrikán közeleg.

DON JULIO: Ide?! Nem talál ide, sose féljen. Még a térképen sincs rajta ez a lepra sziget!

ÖZSÉN: Felébresszem a lányokat?

DON JULIO: Majd én felébresztem őket. A maga helye az ajtó előtt van. Már érkeznek az emberek! *(El, jobbra. Özsén kimegy az ajtó elé.)*

2. jelenet

ÖZSÉN *(bevezet két terepszínű, egyenruhás fiatalembert)*: Itt várjanak az urak. *(El középen, a gazda lakosztálya felé.)*

FONDORI: Ilyesmit is régen mondtak nekem!

ANTONIO: Hogy várjunk? Mást sem mondanak...

FONDORI: Nem hallottad? Leuraztak! Úr lesz belőlünk, Antonio, figyeld meg! Valami azt súgja nekem...

ANTONIO: Urak, itt?! Rabszolgatartók. Esetleg orvgazdák, uzsorások. Madamák, stricik, szélhámosok. Pribékek. Válogathatsz... Mondd, neked nincs még eleged?

FONDORI: Az éhezésből, a verésből igen. *(Körbejár.)* Barátom, micsoda hacienda! Pálmafák, úszómedence, szökőkút. Kakaduk, törpepapagályok...

ANTONIO: Igazi állatkert! *(Rágyújtanak.)*

FONDORI: Türelem. Gondold csak meg, otthon mit csinálnál. Talicskáznád a romokat. Itt meg utazol, nyelveket tanulsz, megismered az életet. Micsoda bár! Fogjuk az Isten lábát, öregem!

ANTONIO: Fogjuk. Már egy éve nem írtam apámnak. Mégcsak egy levélre se futja. Igaz, mit is mondhatnék neki! Hogy vigéc lettem? Zsoldos? Csempész?

FONDORI: Miért ne! Mit képzeltél, mi lehet belőled? Püspök? Bankár? Vagy földbirtokos? Én ezt választottam, érted? A kalandot. A jót, a rosszat, mindent. A teljes életet.

ANTONIO: Azt hittem, meg akarsz gazdagodni.

FONDORI: A pénz jön majd magától. Nézd ezeket az üvegeket!

ANTONIO: Engem, látod, soha nem vonzott a kaland. Magam se tudom, mit akartam. Azt hittem, elég átmászni az Andeseken, és indián leszek. Te Fondori! Tudod, mik vagyunk mi? Pitiáner szélhámosok. Pitiánerek.

FONDORI: És éhesek. *(Pisszeg.)* Jön valaki! *(A kert felől indiány lányka szalad be, nyomában két kövér kamasz. A lány elesik, sír. „Ne bántsanak, fiatalurak!" A kamaszok: tapogatják. „Gyerünk! Mutasd a melledet!")*

ANTONIO: Coki innen! *(Lerángatja a lányról a két gyereket.)*

FONDORI: Ne szólj bele, Anton!

AGUIDA: *(feláll, leporolja magát)*: Köszönöm, uram.

ANTONIO: Bántottak?

AGUIDA: Le akarták vágni a hajamat. Nem bántottak, jó gyerekek ezek!

ANTONIO: Kár lett volna érte. *(Megérinti az indián lányka haját. Zaj.)* Mi ez?

AGUIDA: A rádió, uram. Azt mondják, hurrikán közeleg.

3. jelenet

Özsén hangja: „A gazda!" A lakosztály ajtajában megjelenik Li-Fu-Szun. Kövér, rossz arcú kínai, a kezében levél.

LI-FU-SZUN: Mi történik itt? Ki bántott, madárkáim? Senki? Helyes. Ki merne bántani titeket! *(Aguidához.)* Így végzed a dolgod? Vigyázz, mert hátrazavarlak a többi közé! *(A két fiatalemberhez.)* Maguk lennének azok. *(Fondori és Antonio sapkájukat forgatva állnak a gazda előtt.)*

LI-FU-SZUN: Hát, nem valami kövérek. Éhesek, mi? Mihez értenek? Itt az áll, vigécek. De ahhoz maguk, barátocskáim, még gyerekek!

FONDORI: Tegyen próbára minket! Nem bánja meg.

LI-FU-SZUN *(megnézi magának)*: Persze, veteránok. Elszánt fickók. Hogy hívnak?

FONDORI: Fondori.

LI-FU-SZUN: Itt az áll: Dőri.

FONDORI: Az uram, az. Dőri. És előtte a „von".

LI-FU-SZUN: Szóval, németek. *(Antonio felé.)* A másik is? Na jól van. *(Tapsol, Özsén be.)* Három poharat! *(Fondorihoz.)* Szóval pénz kellene, mi? Azt hitték, csak áthajóznak ide, és a nyakukba szakad! Legalább tudják, hogy mit akarnak?

FONDORI: A rendelkezésére állunk, uram.

LI-FU-SZUN: Szóval még ezt is tőlem várják. Nem lesz ingyen, figyelmeztetem magukat! Egészségükre! *(Iszik.)* Özsén, vakard meg a hátam! Ne ott, feljebb! Balra! Középen! Ne olyan erősen, te állat! Még a bőrömet is levakarod! *(Nyög.)* Nem lesz

olcsó mulatság, azt ugye tudják. Hogy néznek ki! Ki kell kupálnom magukat... Fegyverrel tudnak bánni? Persze, nem nagy kunszt, háborúban! De ölni! He? Nyissz? Azt már nem, mi? Az már büdös! Jól van no, majd belejönnek! Hát a lányokkal mi a helyzet? Itt a kikötőben hamar elkelnek a lányok. Csak fel kell menni értük a hegyekbe. Az indiánok kész nők tizenöt évesen. Nos? Mit szólnak hozzá?

ANTONIO: Dolgozni szeretnénk.

LI-FU-SZUN: Nem érdeklik a lányok? Pedig jó üzlet, nekem elhiheti. Darabárban, készpénzben fizetem. A levonások után, természetesen. Sok a rizikó, értik? Mert mi van, ha lelépnek? Én itt feltáplálom magukat, felöltöztetem...

ANTONIO: Pincérre, sofőrre nem lenne szüksége, uram?

LI-FU-SZUN: Ide figyeljen! Cselédnek itt vannak a bennszülöttek. Nekem munkatársak kellenek. Ambiciózus emberek. *(Fondorihoz.)* A barátja pénzt akar, nem? Mondja meg neki, hogy itt nálunk természetben fizetik a cselédeket. Pincérre! Sofőrre! *(Fejére üt.)* Várjunk csak? Vezetni tudnak?

MINDKETTEN: Természetesen!

LU-FU-SZUN: Megvan! Posztót fognak árulni, madárkáim! Van itt egy öreg autó. Felviszik a hegyekbe az árut, összecsődítik az indiánokat. *(Antonióhoz).* Maga eladja a kelmét, *(Fondorihoz)* maga meg kiszabja az öltönyöket.

FONDORI: Szabni, varrni, uram? Azt tudtuk, hogy ez itt... izé... kupleráj, de hogy posztógyára van!

LI-FU-SZUN: Van a fenének! *(Nevet.)* Egy vég posztóm van összesen. *(Antonióhoz.)* Maga eladja. Féláron. Magának olyan bizalomgerjesztő képe van. Megmondja, hogy másnap érkezik a barátja, aki megvarrja az öltönyöket. *(Fondorihoz.)* Maga meg megy utána, és újra beszedi az anyagot. Értem? Másnap kezdik elölről. Hét végén pedig lehozzák a bevételt.

FONDORI: Nem jönnek utánunk?

LI-FU-SZUN: Egy indián, soha. Nem engedik az istenek. Ha meg mégis, van itt nekem emberem! Ez egyébként magukra is vonatkozik. Ha ne adj Isten, nem hoznák elég szaporán a pénzemet. Özsén! Vakard meg a hátam! A fene ott egye meg! Nos?

FONDORI, ANTONIO: Értettük, uram.

LI-FU-SZUN: Szóval, rendben. Vále, oké. *(Fondorihoz)* Magának mi függ a nyakában? Aha. Érem. *(Felkattintja.)* Ki ez a nő?

FONDORI: Anyám.

LI-FU-SZUN: No, vegyék le. Maga is! Adják szépen ide! Elteszem. Igyanak. Majd visszakapják! Valahogyan nekem is be kell biztosítanom magam! *(Özsén elviszi a láncokat.)* Na gyerünk! Nemsokára felébred a személyzet! *(Özsén után.)* Fiam, adj nekik két öltöny ruhát. *(Indul.)* Persze a lányokról sem kell megfeledkezni azért! Két vég vászon között, hátul, a kamionban, csak úgy mellékesen... *(El.)*

4. jelenet

Belép don Julio, levelet ad át Özsénnek.

DON JULIO: Özsén! Postája van!

ÖZSÉN: Nekem?

DON JULIO: Magának, magának. Hát maguk mire várnak? Kik ezek?

FONDORI: Ruhára, uram.

DON JULIO: Ki mondta? A gazda?

ÖZSÉN *(elolvasta a levelet)*: Don Julio! Elfogadták a találmányomat.

DON JULIO: Garantálok! Mutassa? *(Kiveszi a kezéből.)* Megmutathatja nekem! *(Olvas.)*

ÖZSÉN: Most már csak a Szentszék van hátra!

DON JULIO: Persze, persze, a Szentszék! Hozza már azokat az öltönyöket? *(Fondoriékhoz.)* Uraim! Itt egy feltaláló szolgálja ki önöket! Egy géniusz! *(Italt tölt.)*

FONDORI: Miről van szó? Nem értem, uram. *(Isznak.)*

DON JULIO: A Ritmométer – jól mondom, Özsén? A fogalmazásgátlást forradalmasító keresztény szerkezet.

ÖZSÉN: A fogamzásgátlást. Nem lesz ez így nehézkes?

FONDORI: Értjük így is. Az a fontos, hogy világos legyen.

DON JULIO: A fogamzásgátlás – csakúgy, mint maga a fogamzás – az emberiséggel

egyidős. Mondja el nekik, Özsén, magyarázza el a lényeget!

ÖZSÉN: Semmiség az egész. A Ritmométer egyszerű karóra. Beépített hőmérő, Oginokorong. Összekombináltam a módszereket.

DON JULIO: A számlapon apró, szív alakú nyílás: piros-fehér-zöld, mint az utcai lámpák. Asszonyom! Egy pillantás az órára, és ön tudja: szabad-e a szerelem! Na?!

FONDORI: Jól hangzik.

ÖZSÉN *(szaval)*: Százhuszonhétezer-ötszázharminchat női ciklus vizsgálata kimutatta, hogy az új szerkezet az esetek kilencvenhét százalékában sikeres.

ANTONIO: Nem értem. Meghőmérőzte a görlöket?

ÖZSÉN: Most erre buknak. A statisztikákra, uram. A számokba nem lehet belekötni. Hagyni kell hibalehetőséget, ennyi az egész. Százszázalékosan még a világ teremtése sem volt sikeres!

DON JULIO: Hát nem kolosszális?

FONDORI: Zseniális. És a Szentszék?

(Özsén papírlapot ad át don Juliónak.)

DON JULIO *(olvas)*: „Mélyen tisztelt római pápa!" Mit is akar tőle, Özsén?

ÖZSÉN: Az áldást. Ex katedra. Egy reklámszöveget.

FONDORI: Ex hokedli is elég lesz...

ÖZSÉN: Ex katedra. Dollárban fizetem.

LI-FU-SZUN *hangja*: Julio!

DON JULIO *(Özsénhez)*: Az öltönyöket! *(El középen, Özsén el jobbra.)*

5. jelenet

ÖZSÉN *(behoz egy nyaláb ruhát)*: Tessék, uraim. Válogassanak.

(Antonio és Fondori próbálgatják az öltönyöket.)

FONDORI: Ezt nézd meg! Ezt a pepitát! Csak egy csokornyakkendő kellene hozzá. *(Özsénhez.)* Hé, fiú! És ezek a lyukak?

ANTONIO: Kiégették. Cigaretta.

FONDORI: Hátul is? Mit jelentsen ez?

ÖZSÉN: A Perkins úr zakója. Szegény. Mindig késve fizetett.

ANTONIO: Szitává lőtték a Perkins urat.

ÖZSÉN: A gazda nem ismer tréfát. Maguk is jól teszik, ha vigyáznak. Nagy szerencséjük volt, hogy felvette magukat.

FONDORI *(összehajtogatja a pepita ruhát)*: Keresne nekem másikat? *(Özsén el. Beoson az indián lány, Aguida.)*

AGUIDA *(Antonióhoz)*: Uram!

FONDORI: Nicsak! Segíteni jöttél? Nem hozzám, látom. De jókor: Képzeld, indián akar lenni a barátom. Mi a véleményed: lehet?

AGUIDA: Pszt! Ne kiabáljon! Megöl a gazda, ha észrevesz! Menjenek innen, amíg nem késő! Ne fogadják el tőle a pénzt! Amit itt kapnak, annál százszor jobb a szegénység! Higyjék el nekem!

ANTONIO: Te szegény! Mégiscsak levágták a hajadat. Hogy hívnak?

AGUIDA: Aguida. Jaj, csak észre ne vegyen!

ANTONIO: Téged is úgy hoztak le a hegyekből? A Perkins úr? Vagy egy másik haramia?

AGUIDA: Magamtól jöttem. A gazda azt ígérte, kitaníttat. Ez itt nálunk a szokás. Odafent nem könnyű az élet. Akinek sok van, lehoz a kikötőbe egy-két gyereket.

ANTONIO: Nem kívánkozol vissza a hegyekbe?

AGUIDA: Kívánkozni, uram? Ha egyszer nem lehet. Most pedig már hamarosan áttesz a gazda a bárba. Segíthetem a testvéreimet.

ANTONIO: És ezt csak így mondod? Tudod te egyáltalán, hogy mit csinálnak a lányok a bárban?

AGUIDA: Táncolnak, tudom. Itatják a matrózokat. Pénzt kapnak érte. Azután reggel Özsén elveszi a pénzüket.

ANTONIO: Ennyi az egész?

AGUIDA: A matrózok néha... ha sokat ittak... megfogják a mellüket.

ANTONIO: Anyád mit szól hozzá?

AGUIDA: Anyám meghalt.

ANTONIO: Azt mondod, menjünk innen, és te maradsz.

AGUIDA: Hová menjek? Nem ismerek senkit a világon! Maguknak könnyű, maguk férfiak. Találnak munkát az ültetvényeken.

FONDORI: Van nekünk munkánk, és nem is akármilyen! Ezt nézd meg! *(Átsétál a bár pultja elé, illegeti magát.)* Jöhetnek a lányok! Erre iszunk, Anton! Megünnepeljük az új életet.

AGUIDA: Inni ihatnak, amennyit akarnak. A gazda felírja. *(Antonióhoz.)* Menjünk el innen. Amíg még lehet!

ANTONIO: Hová, Aguida? Nekem sincs hová mennem! Az én tudásom nem kell itt senkinek!

AGUIDA: Nincs munkája?

ANTONIO: Van, hogyne lenne. Ékszert csempészek. Mondják, hogy meggazdagodni csak így lehet. *(Hallgat.)* De én már nem akarok meggazdagodni, érted? Úgy akarok élni, mint a többiek.

AGUIDA: Azt nem lehet. Annak, aki idegen. Se magának, se nekem.

ANTONIO: Miért? Nem akarok én nagy dolgokat. Otthont, asszonyt, gyereket...

AGUIDA: Ha áttesz a gazda a bárba, akkor nekem már soha nem lesz gyerekem...

ANTONIO: Ne sírj. *(Megérinti a lány haját.)* Inkább azt mondd meg: ha magammal vinnélek, eljönnél velem?

FONDORI: Elment az eszed?

AGUIDA: Ne gúnyolódjon! Hová is mehetnénk? Mindenütt utolérnek! Mint a szegény Perkins urat!

ANTONIO: Mosnál rám, főznél. Tüzet raknál, rendben tartanád a szobánkat. Várna valaki, amikor hazaérek. *(Két kezébe fogja a lány fejét.)* Nos? Mit felelsz nekem?

6. jelenet

LI-FU-SZUN *(belép, negédesen)*: Beszélgetünk a fiúkkal? Mit hallok! Méghogy a Perkins urat? Leurazzuk a pribékeket?

ANTONIO: Hozzá ne nyúljon!

FONDORI: Ne szólj bele, Anton!

LI-FU-SZUN: Lám, lám! Ölre mennek érted a férfiak! Tetszel nekik, látom a szemükben. Hegyes a segged, azt hiszed, nem veszem észre? Megjátszod magad, te kis álszent! Vakard meg a hátam! *(Aguida vakar.)* Hány éves is vagy?

AGUIDA: Tizenöt, uram.

LI-FU-SZUN: Jól van, no. Jó ember a gazda. Ittak valamit, emberek? Lássuk: meg vannak elégedve a ruhával? *(Méregeti őket.)* Ez igen! *(Leül a bárhoz.)* Jöjjenek, megisszuk az áldomást!

FONDORI: Uram...

LI-FU-SZUN: Mi van? Ki vele!

FONDORI: Ha adna egy kis előleget...

LI-FU-SZUN: Ha-ha! Egészségünkre! Aranyoskám! Minek az előleg? Itt mindent megkapnak. Mindent, értik? A bárman majd felírja a költségeiket. *(Aguidához.)* Maradj te is! Meglátod, milyen vidám fickók a tengerészek! És milyen bőkezűek!

ANTONIO: Uram!

LI-FU-SZUN: Mi van? Te is itt akarsz maradni a bárban?

ANTONIO: Eszem ágában sincs. Van nekem szobám. De a lány... a lány hadd jöjjön velem!

FONDORI: Megőrültél!

LI-FU-SZUN: Hallja, mit mond a barátja? Megőrült? Most, hogy felneveltem? És nekem ki téríti meg a költségeimet?

ANTONIO: Dolgozni fogok, levonhatja belőle. Visszafizetem.

LI-FU-SZUN: Mit eszik rajta? Azt hiszi, főzni fog magára? Illúziói vannak, ifjú barátom! Nem ismeri az indiánokat!

ANTONIO: Elvinném.

LI-FU-SZUN: Elvinné! Aztán mihez kezd vele, he? Jó, jó, a lábát szét fogja tenni magának. De olyan sok öröme még abba se lesz... Ha tudná, milyen lusták! Milyen semmirekellők! Maga fiatal, még megcsinálhatja a szerencséjét, higyje el nekem. Ha meg ennyire hiányoznak a lányok, itt *(a bár felé mutat)* talál magának épp eleget.

ANTONIO: Mennyivel tartozom?

LI-FU-SZUN: Vigyázzon, mert ez drága dolog lesz. Süldőkora óta etetem.

(Aguida megáll Antonio mellett, kihúzza magát.)

ANTONIO: Vállalom.

FONDORI: Anton, elment az eszed.

LI-FU-SZUN: Vigye a fenébe. Amilyen girhes, úgysem kell senkinek.

(Antonio és Aguida el. A bárban kigyúlnak a fények, belépnek a matrózok, recsegve megszólal a sramlizene.)

II. FELVONÁS

Antonio háza: alacsony, lapos tetejű vályogépület, egyetlen szoba. Balra az udvarra nyíló szárnyas ajtó, az udvaron árva vízcsap, szárítókötél, tűzhely két tégla között. Jobbra, ugyancsak nyitva, utcai bejárat. Hátul, középen láda, lapos ágy.

1. jelenet

AGUIDA *(az utcáról jön, nagy kosár ruhával a hóna alatt)*: Hallom, igen. Meglesz, hogyne lenne meg! Csak tüzet rakok, felteszem a vizet. *(Magában.)* Milyen türelmetlenek az emberek! Köszönjem meg, hogy ideadják a szennyesüket... Szegény Antonio! Ha tudná, hogyan bánnak velem! Még szerencse, hogy ő nem veszi észre. Őt nem dobálják meg a gyerekek... *(Tesz-vesz.)* Kimosok, mielőtt hazaér, különben megint haragudni fog. Pedig, jaj, dehogyis erőlködöm én! *(Leül az ágyra, két kezét hasára kulcsolja.)* Tudok én magamra vigyázni, édesem!

(Az ajtón kapirgál valami.)

AGUIDA: Tessék! *(Néma csend.)* Tessék! *(Ponchós, szalmakalapos indián áll a küszöbön.)* Ki az?

LUIS: *(Napégette, negyvenes ember)*: Meg sem ismersz, lányom?

AGUIDA: Luis bátyó! Te lennél az? Istenem!

LUIS: Luis bátyó, igen. Beljebb léphetek?

AGUIDA: Nincs itthon az uram. De azért csak gyere beljebb! A testvéreimről hoztál hírt nekem?

LUIS *(leveszi hátáról fonott puttonyát, leül a ládára. Aguida a fal mellé húzódva figyeli)*: Hírt hoztam, lányom, igen. A testvéreid élnek. Azt üzenik, elmúltak az évek. Ideje, hogy te is hazatérj. Így rendeli a törvény. Ez a hír, és ez az üzenet.

AGUIDA *(hitetlenkedve)*: Mit mondasz, Luis bátyó! Miféle törvény? Csak nem az ősök?

LUIS: Az ősök törvényei, igen.

AGUIDA: Azok nem vonatkoznak rám, atyám testvére. Én keresztény vagyok!

LUIS: A törvény mindenkire vonatkozik!

AGUIDA: Amikor lehoztatok a hegyekből, talán nem volt érvényes a törvény? Csak most, egyik napról a másikra, hirtelen?

LUIS: Testvéreid hírt kaptak rólad. Elhagytad jótevődet, és egy idegennel élsz.

AGUIDA: Jótevőmet! Az emberkereskedőt, akinek eladtak!

LUIS: Nem ezt érdemelték tőled, sem ők, sem pedig a halottaid. *(A puttony felé.)* Elhoztam őket, hogy ha kell, figyelmeztessenek. *(A szájába helyez néhány sötétzöld kokalevelet.)* Tudnod kell azt is, hogy nénéd gyermektelenül múlt ki a világból. Testvéreid akarata, hogy amint az illik és szokás, te szülj nekem gyereket.

AGUIDA: Neked, Luis bátyó? Ha akarom, ha nem?

LUIS: Dehogy, dehogy. Senki sem akar erőszakoskodni veled. Az erőszakot tiltják az idegenek. Én csak emlékeztetni akarlak. Ezért hoztam le a hegyekből az ősöket.

AGUIDA: Mit akarsz, mit csináljak?

LUIS: Szedd a holmidat. Itt nincs több keresnivalód. Felnőttél, a tieid között a helyed.

(Kopogás.)

FONDORI *(megáll az ajtóban)*: Azt hittem, ő az. Hazajött már?

AGUIDA: Csak már itt lenne!

FONDORI: Nem ártana neki. Ez ki?

AGUIDA: Atyám testvére, Luis. Majd megmondom neki, hogy keresed.

FONDORI: Azt mondd meg neki, hogy várja a gazda. Késő lesz, ha nem siet. Én már nem segíthetek. *(El.)*

LUIS: Bajban van az idegen.

AGUIDA: Mit akarnak tőle?

LUIS: Pénzt. Az idegeneknek pénz az istenük. Eltűnnek, amint megszedték magukat. Te pedig itt maradsz, mint a többiek. Láttad a kikötőben a lányokat? Mind így kezdte. *(Feláll.)* Na gyere, menjünk.

AGUIDA: Várj még, bátyó! Istenem! Mit csináljak? Mit adjak neked? *(Pénzt szed elő.)* Ez itt mindenünk: vidd el a testvéreimnek! Mondd meg nekik, hogy nem

találtál! Vagy hogy nem hallgattam rád, hogy elzavartalak!

LUIS *(félrelöki a bankjegyeket)*: Hát... ha ez az utolsó szavad! Meglátjuk, lányom, melyik az erősebb: az ősi törvény, vagy az idegen!

AGUIDA: Menj csak, és mondd csak meg nekik! És mondd meg nekik azt is, hogy a természet törvénye az erősebb. Gyerekem lesz, érted? Igen! Sem most, sem soha máskor nem fogom elhagyni az emberemet! *(Luis el.)*

2. jelenet

Aguida az udvarban kuporogva szítja a tüzet. Antonio belép, körülnéz, bankjegyet dug el a láda alá, elnyúlik az ágyon.

AGUIDA: Édesem! *(Lekuporodik az ágy fejéhez.)*

ANTONIO: Te sírsz, Aguida?

AGUIDA: Már olyan nagyon vártalak! Nem sírok, dehogy! Csak hosszúak a napok nélküled. Elfáradtál, Antonio? A fejed fáj? Hadd gombolom ki az ingedet. Minden rendben van?

ANTONIO: Rendben, rendben, természetesen. Csak azt nem tudom, meddig bírom még ezt az életet.

AGUIDA: Elfáradtál.

ANTONIO: El. Pedig voltam én már minden. *(Ujjain számolja.)* Vigéc, csempész, besúgó...

AGUIDA: Az mi?

ANTONIO: Spion. Betegbiztosító. Meglátogattam, aki nem ment be a munkahelyére. Azután feljelentettem, ha nem volt beteg. Mondd, vállalhat ilyesmit épeszű ember? Erre valók az idegenek. Egy sztrájktörőből itt még egyetemi tanár is lehet!

AGUIDA: Fáradt vagy. Egész nap vezetni a hegyekben! Ahol még utak sincsenek!

ANTONIO: Utak! Tudod te egyáltalán, hogy mit csinálok?

AGUIDA: Hogyne tudnám. Árulod a posztót. Meg az ékszereket. Fölviszed, ami itt lent nem kell már senkinek.

ANTONIO: Megbíznak bennem. Tanácsot kérnek, lediktálják a leveleiket. Tanítani kellene őket. Hogy megálljanak a lábukon. Hogy magukhoz térjenek.

AGUIDA: Mert olyan jó vagy, kedvesem!

ANTONIO: Jó. Becsapom őket. Éhesek, betegek, én pedig csecsebecséket szállítok nekik, színes üveggyöngyöket.

AGUIDA: Nyugodj meg, édes. Hozzak vizet? Felfrissülsz tőle. *(Megitatja.)* Antonio! Meséljél nekem!

ANTONIO: Miről meséljek?

AGUIDA: A háborúról.

ANTONIO: Szép kis mese. Ölték, pusztították egymást az emberek.

AGUIDA: Elüldöztek?

ANTONIO: Jöttem én magamtól. Azt hittem, hogy majd itt...

AGUIDA *(sóhajt)*: Itt! Itt gyűlölik az idegeneket!

ANTONIO: Ott kellett volna maradnom.

AGUIDA *(megcsókolja)*: És akkor mi lett volna velem?

ANTONIO: Valami nagy baj van azzal, valami irtózatos katasztrófa áldozata lett, aki szétdúlja... elhagyja... múltját és környezetét. Talán ez a legtöbb, amit a természet ellen tehet.

AGUIDA: Antonio! Tedd ide a kezed! Érzed? Megnyugszik, ha érzi a kezed!

ANTONIO *(sóhajt)*: Érzem, igazad van. Mesélj, mit csináltál? Mostál, látom. Aguida! Miért remegsz, kedvesem?

AGUIDA: Tudod, ki volt itt? *(Meggondolja magát.)* Ja igen, Fondori. Pénzt akart, Antonio, nem mondta, de pénzt akart, egészen biztosan. Azt mondta, vár téged a gazda. Fizesd ki, Antonio! Mire jó nekünk az a pénz! Mit érünk vele, ha félreteszed!

ANTONIO *(felül)*: Gyere ide, kedves. Figyelj rám. Nemsokára hárman leszünk, Aguida. Nem akarom, hogy ebben a callejonban nőjön fel a gyerek! Még egy hónap, kettő legfeljebb, és megveszem a hajójegyeket!

AGUIDA: Elmennél, Antonio? Hát nem vagy boldog velem? Szegények vagyunk, de nézz körül: ez itt a lakásunk. Én még ezt a csupasz udvart, még ezt az árva vízcsapot is szeretem!

ANTONIO: Te szegény! Fázol? Hiszen remegsz!

AGUIDA: Nincs nekem semmi bajom. Csak jaj, a hátam... Úgy elfáradtam, mozdulni se tudok. Maradj még, még nem mondtam

el az egészet. Tudod, amikor nem vagy itt, állandóan azt forgatom a fejemben, hogy mit fogok mondani neked.

ANTONIO: Bántottak? Mondd meg, ne tagadd! Megölöm őket! Megint az ajtó elé dobták a szemetet?

AGUIDA: Nem, nem! Nem bánt már senki. Nem dobálnak meg, és nem csúfolnak a gyerekek. A fűszeres nekem adta ki mosásra a ruhát. Nem kéri tőlem a pénzt, felírja, akármit veszek. Légy türelemmel. Nemsokára vállalok vasalást is. Megtanultam. Talán még egy vasalót is veszek... Jaj, Istenem!

ANTONIO: Mi van veled?

AGUIDA: Már mondtam. Ne hallgass rám, kedvesem.

3. jelenet

FONDORI *(az ajtóból)*: Antonio! Tudom, hogy itt vagy! Ne bújj el előlem! Hallom a hangodat!

ANTONIO: Bújik az ördög! Miket találsz ki, te Dori! Mi történt veled?

FONDORI *(belép, leül a ládára)*: Velem? Semmi. Magaddal törődj, ne velem!

ANTONIO: Megmondod végre, mi van?

FONDORI: Kerestet a gazda. Azt üzeni, betelt a pohár. Mindenütt vannak emberei, érted? Tud róla, hogy lázítasz.

ANTONIO: Lázítok?! Azért, mert megírtam két levelet?

FONDORI: Többé nem hitelez neked.

ANTONIO: Ki kér tőle hitelt! Megy magától a bolt! Csinálom, dolgozom. Jövőre visszafizetem.

FONDORI: De ő nem vár, éppen ez az! Hát nem érted? Ha nem hozom a pénzt, rádküldi a pribékeket!

AGUIDA: Édesem! Mit mondtam neked!

FONDORI: Kinyírnak, Anton! Legalább csinálj valamit! Menekülj el!

ANTONIO: Hová menekülnék? Nem látod, hogy ketten vagyunk, és itt van a nyakunkon a gyerek? Kérj haladékot, Fondori! Mondd meg neki, hogy hónap végén fizetek.

FONDORI: Hónap végén? Miért nem azonnal? Valamennyit még én is kölcsönözhetek...

ANTONIO: Fondori! A hónap végén én már messze leszek!

FONDORI: Hát ez az! Tudtam, hogy ebben fő a fejed! Csak egyet nem értek. *(Aguida felé.)* És ez? *(Antonio magához húzza a lányt.)* A lányt is magaddal viszed?

ANTONIO: Hogy ezek a szabók milyen értelmesek!

FONDORI: Gúnyolódj csak! Te túléled... De ezek?!

ANTONIO: Hogy mit hoz a jövő, azt nem tudod se te, sem én. Senki. Ennél rosszabbat? Kötve hiszem.

FONDORI: Anton! Térj magadhoz! Nagyon jól tudod te, hogy mit hoz a jövő. Éjjel eljönnek érted. Emlékezz Perkinsre, meg a többiekre. Li-Fu-Szunnál nincsen kegyelem!

AGUIDA: Édesem! Adjál nekik valamit! Legalább egy kis előleget! *(Elővészi, átadja a bankjegyeket.)* Maga meg, beszéljen vele! A lányokat is mindig csak fenyegette. Azt hiszi, nem tudom? Ha megölte volna őket, bezárhatta volna az üzletet!

FONDORI: Megpróbálom. Hátha beválik. Csak az a baj, hogy lassan már magam se hiszem. *(El.)*

AGUIDA: Antonio! Gondoltál-e rá? Ingecske, pelenka kell a kicsinek! *(Álmodozik.)* A fiadnak... olyan szép gyerek lesz, csodájára járnak majd az emberek.

(A ládára csöppenti a faggyút, gyertyát gyújt.)

AGUIDA: Istenem! Még csak nem is ettél! Alszol, kedvesem? Elaludt, alszik. Antonio! Csak egy szavadba kerül, és eljön a pap. Majd azt mondjuk, hogy gyenge vagyok. Még az utcán sem kell végigmenned velem. Esküdjünk össze, édesem! Ne választhasson el minket senki! Sem a törvény, sem a gazda. Hiszen szeretjük egymást, ugye, Anton? Tudom, te nem hiszel semmiben. Akkor meg nem mindegy neked? *(Szünet.)* Én félek, édesem. Tartsuk be a törvényt! *(Hasát simogatva.)* Nem lenne ez sem kárhozatra ítélve, ez az ártatlan gyerek. *(Antonio megfordul az*

ágyon.) Alszik. Megyek, felteszem a vizet. *(Lekuporodik a tűz elé.)*

ANTONIO *(megmarkolja a párnát)*: Nem értem! Állat vagyok én? Hát nem szorult belém egy csepp irgalom? Itt ez a lány: szeretem. Mégsem tudok másra gondolni: bárcsak meghalna! Bárcsak meghalnának mind a ketten, ő és a gyerek! *(Csend.)* Igaza van Fondorinak: magammal vinni őrület. Mit csináljak? Szökjek meg talán? Taszítsam el az egyetlen lényt, aki még szeret?

(Aguida dúdol a tűz előtt.)

ANTONIO: Esküdjünk össze! Szegény, ártatlan gyerek! Mit változtat egy pap, vagy egy pecsét a lényegen? Nincsen itt kiút! Te nem tudsz követni, és én nem tudok ittmaradni veled. *(El.)*

4. jelenet

Aguida elfújja a gyertyát, lefekszik. Távolról ének, pirkad. Együtt erősödik a dal meg a fény. Gyereksírás. Felkel a nap, a szobában bölcső, Aguida ringatja a gyereket. Az ajtóban megáll valaki.

AGUIDA: Ki az?

LUIS: Én vagyok, Aguida.

AGUIDA: Még mindig itt vagy, bátyó? Mit akarsz tőlem? Menj, vidd meg a hegyekbe a hírt: gyermekem született!

LUIS: Látom, lányom. De nem megyek. Itt dolgozom a fűszeresnél. Csak hogy tudd. Szólhatsz, hívhatsz bármikor. Én mindig itt leszek. *(El.)*

ANTONIO *(belép, döglött parkányt lóbál a kezében)*: Idekötözték a kilincsre. *(Kiugrik az ajtó elé.)* Ha elkapom valamelyiket, megölöm!

AGUIDA: Csukd be az ajtót, kedves. Nem ők voltak. Felébreszted a gyereket!

ANTONIO: Milyen szemét, milyen gyáva népség! Milyen aljasok! Szemtől szembe mind mosolyognak. Közben pedig csak arra várnak, hogy hátbaszúrhassanak! *(Vizet hoz a csapról.)* Vedd be, igyál rá. Meghoztam a gyógyszereket!

AGUIDA: Hiába hoztad. Nem segít rajtunk sem a gyógyszer, sem az, ha megölöd az egész telepet!

ANTONIO: Miket beszélsz?

AGUIDA: Antonio! Ránktaláltak!

ANTONIO: Kicsoda?

AGUIDA: Atyám testvére, Luis. Az enyéimről hozott hírt nekem.

ANTONIO: Mit akart?

AGUIDA: Hogy kövessem. Azt állítja, hogy ez a törvény. *(Sírva fakad.)* Antonio! Még az ősöket is idehozta nekem!

ANTONIO: Micsoda törvény! Nincs ilyen törvény a világon! Miket beszélsz! És milyen ősöket?

AGUIDA: Ezt mondtam neki én is. De a hegyekben még megvannak a zanzák. Egy nagy puttonyban hozta le őket, a hátán. Azokat a vigyorgó halálfejeket!

ANTONIO: Micsoda marhaság ez? Nyugodj meg, Aguida! Rád akart ijeszteni. Amikor látta, hogy nem állsz kötélnek, visszament.

AGUIDA: Nehogy azt hidd! Itt ólálkodik, érzem. Meglátjuk – így mondta –, melyik az erősebb. Az ősi törvény, vagy az idegen.

ANTONIO: Hát azt majd meglátja, ha elkapom! A puttonyával együtt laposra verem.

AGUIDA: Nem kapod el. Védi a varázslat. Nekem is ő okozza a vesztemet. Azért fáj a hátam. És azért apadt el a tejem. Ellene nem használnak a gyógyszerek.

ANTONIO: Megölne a családod? Most, hogy gyereked született?

AGUIDA: Vissza akarnak venni tőled. Ezzel a varázslattal kényszerítenek. De te megvédsz minket, ugye, Anton?

ANTONIO: Meg, meg, természetesen.

AGUIDA: Éleszd fel a tüzet, édes. Tégy fel egy kanna vizet. Jobban leszek, érzem. Megfürdetem a kicsit. Nézd, Antonio, milyen édes! Amikor alszik, mintha nem is élne. Mint az angyalok! Elismered, ugye, Anton? Legalább lesz neve a szegénynek! Nekem nincs – annyi baj legyen. De legalább ő ne ismerje a szégyent. Hogy törvénytelen. *(Nyög, visszafekszik az ágyra.)* Később pedig megkereszteljük. Amint jobban leszek. Nézd, milyen sápadt szegényke. Ha nincs megkeresztelve, még csak el se temetik. Én láttam! Éppen csak elkaparják az ilyen kis szerencsétleneket. *(Az utcán lövések, lábdobogás, jajgatás közeledik.)*

ANTONIO: Ég a telep!

AGUIDA: Ne mozdulj! Házról házra járnak. Téged keresnek. Lapulj a falhoz, kedvesem!

ANTONIO: Ki keresne! Miket beszélsz? *(Gyereknyöszörgés.)* Felébredt a gyerek.

AGUIDA: Megmondta, hogy betelt a pohár. Hogy rádküldi az embereket. Li-Fu-Szunnál nincs haladék. *(Dörömbölés.)* Ez már a fűszeres!

ANTONIO: Hallgattasd már el!

AGUIDA *(karjaiba veszi, szoptatná a gyereket)*: Csitt, nene! Nem kell neki. Nem éhes. Csitt! *(Visszafekteti.)* Antonio! Már alig sír. Beteg. Egészen biztosan beteg. *(Lábdobogás az utca felől.) (Csend.)*

AGUIDA: Elmentek. Megmenekültünk!

ANTONIO: Kelj fel, szedd a cókmókodat! Ne kérdezz, siess! A kikötőben most indul a Nitokris!

AGUIDA: Félek, Antonio! *(Sír.)* Nem merek! Ne menj el te se, édes! Reggel elvisszük a gazdának a pénzt. Kifizetjük a részleteket!

ANTONIO: Ha rámtalálnak, végeznek velem!

AGUIDA: Hátha megkönyörülnek! Itt nálunk szegények az emberek, Antonio! Li-Fu-Szun nem öli meg azt, aki fizet. Nézd, hogy reszket a térdem! Te magad mondtad, látod, megjegyeztem: ez a legtöbb, amit az ember a természet ellen tehet!

(Antonio kitépi magát Aguida karjaiból, elrohan.)

5. jelenet

Alkonyodik, szól a gyermek születését köszöntő dal, de a napvilággal együtt az ének is gyengül, távolodik. Aguida gyertyát gyújt, lekuporodik a bölcső előtt, imádkozik.

AGUIDA: Meghala és eltemették. Fölméne a mennyekbe, onnan lészen eljövendő... *(Sír.)*

LI-FU-SZUN *(az ajtó előtt)*: Itt várjatok. *(Belép.)* Nocsak, lányom! Hadd nézzem! Tisztára az anyja. Szép, fehér húsú gyerek... *(Végigsimít Aguidán.)*

AGUIDA: Ne nyúljon hozzám! Nem látja, hogy halott?

LI-FU-SZUN: Ilyen hamar? Már nem is él? *(Legyint.)* Sose búsulj! Jobb neki, jobb neked. Magaddal úgysem hozhatnád, a szobádba... *(Megfogja a lányt.)* Milyen asszonyos lettél, milyen begyes.

AGUIDA: Engedjen el, uram! Legalább ne itt, a ravatal előtt!

LI-FU-SZUN: És miért ne itt, édesem? *(Aguida megharapja a gazda kezét.)* Te kis ribanc! Adod te még alább! Hol van, mi? Hol a német?

AGUIDA: Nem tudom. Elment. Jaj Istenem!

LI-FU-SZUN *(kiszól)*: Emberek! *(A fegyveresek berohannak, felforgatják a szobát.)* Lássuk csak! Azt mondod, elment? *(Hátracsavarja a lány kezét.)* És hová? A piacra? Tejet hoz a kicsinek?

AGUIDA: Nem kell annak már tej, a szegénynek... Jaj! Mondtam már, nem tudom! *(Sír.)* Felszállt... felkéretzkedett a hajóra...

LI-FU-SZUN: Milyen hajóra?

AGUIDA: Nem tudom.

(Li-Fu-Szun int, a fegyveresek elengedik Aguidát.)

LI-FU-SZUN: A kikötőbe! Nyomás! *(Aguidához.)* Te meg ne óbégass! Jó ember a gazda! Holnap eljövök érted. Szedd össze a cókmókodat. *(El.)*

(Aguida visszakuporodik a ravatal elé. Kint énekelnek a madarak. Az ajtóban megáll Luis.)

LUIS: Hívtál, Aguida?

AGUIDA: Luis bátyó! *(Átöleli az indián csupasz lábait.)* Meghalt a kislány! Látod? Már nem él. Nézd, nézd... milyen szép gyerek.

LUIS *(kokát vesz elő, szájába igazítja)*: Látom, lányom. Magadra maradtál. És látom azt is, hogy megbüntettek az istenek.

AGUIDA: Holnap jön értem a gazda.

LUIS: Na gyere, készülj! Ne hívd ki magad ellen a törvényt. Tartsd tiszteletben az őseidet.

AGUIDA: Csak egy napot várj még! Ha már eddig vártál...

LUIS: A Nitokris már felszedte a horgonyt. De az is lehet, hogy utolérték a vérebek. Nem mindegy? Így vagy úgy, lányom. Várni rá? Minek?

AGUIDA: És a kislányt ki temeti el? Ki imádkozik érte?

LUIS: Eljönnek érte, ne félj. Megszülöd újra nekem. Siess, ha nem akarod, hogy érted is eljöjjenek!

Aguida kihúzza magát, némán, méltóságteljesen. Megérinti a bölcsőt, a falakat. Az arca mozdulatlan és merev. Keresztüllépdel a szobán, felemelt fejjel halad el az indián előtt.

6. jelenet

A szoba üres. Kint énekelnek a madarak. Belép Antonio, kis fehér koporsóval a hóna alatt.

ANTONIO: Alszik. Milyen édes. Mintha nem is élne. Mint az angyalok. *(Kinyitja a koporsót.)* Ezt akartam. Hogy pusztuljanak el. Micsoda őrület! Hiszen boldog volt, és boldog voltam én is! A boldogság vette el az eszemet? Megszökni! Dugdosni a pénzt! Hová és minek? *(Szünet.)* Ha már ide vetett a sors. Ha már rámbízta ezt a két ártatlan életet. *(Belehelyezi a koporsóba a kislányt.)*

SÍRÁSÓ *(nagy, kövér szerecsen)*: Csakhogy megtaláltam, uram. Hol van a test? Akkor, ha uraságodnak sincs kifogása, beszögelném...

ANTONIO: Várjon egy pillanatig. Aguida! Hol vagy, szerelmem? *(Kimegy az udvarra, visszatér.)* Aguida! Hová mehetett?

SÍRÁSÓ: Hát igen, ugye, elment. Tudom én kérem, hogy ilyenkor mire gondol az ember. Nincsen nap, hogy ne látnék egy-két ilyen esetet. Lement a kikötőbe. Vagy fel a hegyekbe. Nem mindegy? Visszavette a népe. Ezt pedig megölték, ezt a szegény gyereket. *(Csend.)* Jobb neki, ne búsuljon. Mihez kezdett volna vele?

ANTONIO: Nem ők ölték meg. Az én őrületem.

SÍRÁSÓ: Meghalt, meghalt. Találunk neki egy jó kis helyet. Kint, a fal tövében, ahonnan a tengerre nyílik a kilátás. Így könnyen megtalálja, ha visszajön érte. *(Félre.)* Ámbár az ilyenekért nem jön vissza senki. Megjelöljük! *(Beszögeli a koporsót.)* Igaz is, a név? *(Ceruzát vesz elő, megnyálazza.)* Nos? Ráírjuk a nevet?

ANTONIO: Írja, ha kell. Isabelle a neve. Isabelle Remenyik.

SÍRÁSÓ: Kész. Na, én megyek is. Sietek. Mára befejeztem. Hallja a harangszót, uram? Közeleg a karácsony. Ma késő éjtszakáig esznek, isznak, mulatnak itt nálunk az emberek. Mulasson velük maga is. Akinek halottja van ebben a földben, az már nem egészen idegen. *(El.)*

ANTONIO *(leül az ágyra)*: Aguida! Hová lettél? Elvitték... már elvitték a gyermeket. Itt vagy? Megjöttél? *(Felugrik. Az ajtóban Fondori.)*

FONDORI: Megáll az eszem! Hát te nem vagy a hajón? Megesküdtem volna rá, hogy feljutottál. Mi történt veled?

ANTONIO: Mit keresel itt, ha megesküdtél volna rá? A hűlt helyemet?

FONDORI: Nem is téged. A lányért küldött el a gazda. Már készen áll a szobája. Téged, azt mondta, nem tudtak leszedni a hajóról. Rólad már letett.

ANTONIO *(megragadja)*: Hol van a lány? Mit mondtál? Hogy már készen áll a szobája? Megöllek, te gazember! Kiszolgáltatnád a feleségemet?

FONDORI: Te szerencsétlen! Hagytam volna pusztulni nélküled? Nincs nálam. *(Mutatja.)* A fűszeres azt mondja, valami indiánnal látták. Visszament a hegyekbe. Örülj neki, jól járt. Te meg élsz, Antonio! Erős vagy újra és szabad. Vagy nem ezt akartad? Nézd, félretettem én is a pénzt! Gyere, menjünk, mielőtt ránkküldik a vérebeket!

ANTONIO: Menj csak, Fondori, menj. Nekem itt a helyem.

FONDORI: Anton!

ANTONIO: Örökké nem menekülhet az ember!

FONDORI: Lelőnek, mint a kutyát! Nincs itt senkid, idegen vagy. Mi dolgod lehet?

ANTONIO: Meg kell néznem a sírt. Hogy megtaláljam, ha eljövök érte. Kint van, a fal tövében, ahonnan a tengerre nyílik a kilátás. *(Csend.)* Azt mondtad, egy indiánnal látták? Hogy visszament a hegyekbe? *(Feláll.)*

FONDORI: Hová mész?

ANTONIO: Megkeresem. Akinek halottja van ebben a földben, az már nem egészen idegen.

III. FELVONÁS

Mint az első felvonásban, Li-Fu-Szun bordélyháza.

1. jelenet

Özsén, a szakács, seprűvel hajkurássza a svábbogarakat. Antonio egy asztalnál alszik.

ÖZSÉN: De sokan vagytok! A fene a jódolgotokat! Nesze! Ne! *(Csapkod.)*

DON JULIO *(nagy kartondobozzal a hóna alatt)*: Mennyből az angyal! Mi történik itt? Özsén, mit kiabál?

ÖZSÉN: Tele van csótánnyal a konyha. Akkorák, mint egy macska. Röpdösnek, mint a madarak. Mikor volt itt rovarirtás?

DON JULIO: Rovarirtás! Éhesebbek jönnek a helyükbe, Özsén!

ÖZSÉN: Magát nem zavarja semmi? Csótány, patkány, tetvek, szúnyogok... Bélférgek eszik az ember gyomrában az ételt, gombák nőnek a nyelvem alatt... Ide nézzen! Valami teljesen összerágta a szakácskönyveket!

DON JULIO: Ejnye, de kényes! Na és, válaszolt a római pápa?

ÖZSÉN: Még föl sem adtam a levelet. Ezt nézze meg! *(Mutatja.)*

DON JULIO: Minek magának a szakácskönyv? Tud maga főzni!

ÖZSÉN: Paraziták. Ingyenélők. Gombák. Élősdiek.

DON JULIO: Jöjjön már, segítsen. Állítsuk fel a fát! *(A kartondobozból összerakható plasztik fenyőfát szedeget elő.)* Tartsa a törzsét, én majd bedugdosom az ágakat!

ANTONIO *(felébred)*: Mi ez, don Julio? Mi ez a szörnyűség?

DON JULIO: Karácsonyfa, uram. Miért, talán nem olyan?

ANTONIO: Ebben a melegben?

DON JULIO: Miért ne, ha egyszer itt a karácsony! Li-Fu-Szun ragaszkodik a fához. Ez a legkevesebb. Szemben, a kaszárnya tetején, látta? Már ott van az angyal. Trombitát fúj. *(Trombitálja az ébresztő dallamát.)* Még nem erősítették fel a szárnyát, olyan, mint egy kopasz szerecsen. Holnap a bank homlokzatára is felkerülnek, a Szervác, a Pongrác meg a Bonifác!

ANTONIO: A három királyok?

DON JULIO: A Napkeleti Részvényesek. Betétkönyvet tartanak a kezükben, hitelkártyát és kötvényeket. Még néhány óra, és kitör a karácsonyi szeretet! *(El.)*

2. jelenet

LYDIA *(be jobbról, leül a bárpultnál)*: Nemsokára kezdődik az ünnep. Akinek van egy kis sütnivalója, már most belekezd! *(Antonióhoz.)* Te nem ünnepelsz? Én szeretem a karácsonyt. Az utcák tele vannak, zene szól. A férfiak pedig bőkezűek. Na, jössz? Kezdjük el együtt! *(Átül Antonio asztalához.)* Ejnye, de fancsali pofád van! Talán vársz valakit? Rendelhetnél egy üveg sört nekem!

ANTONIO: Keresek valakit.

LYDIA: Itt? Itt nincs más, mint a bárman meg a pincér. Később a zenészek. Meg a lányok, természetesen. Fogadjunk: kitalálom! Egy lányt keresel! Igazam van? Kit? Melyiket?

ANTONIO: Egy újat. Tegnap érkezett.

LYDIA: Tegnap nem érkezett ide senki. Nekem elhiheted. *(Özsén kihozza a söröket.)*

ANTONIO: Senki?

LYDIA: Várj csak? Fent a gazdánál van egy új lány. De azt innen lentről hiába lesed. Egy kis félvér: még egészen gyerek. Ejha! Sokat gyalogoltál?

ANTONIO: Meglátszik rajtam?

LYDIA: Na hallod! Ahogy kiittad a sörödet! Szóval: elhagyott? Megszökött? Ne búsulj, valami nagy szám nem lehetett...

ANTONIO: Fogd be a szád.

LYDIA: Ez itt nem a kármeliták kolostora, uram. Ha egyszer pontosan itt keresed... Indián?.... Igen. Akkor soha nem fogod megtalálni. Visszavették az övéi: elnyelték az Andesek. *(Csend.)* Nem vagy valami beszédes. De sáros, az igen!

ANTONIO: Erőszakkal vitték el... Még a temetőbe se jött el...

LYDIA: A temetőbe? Juj! Ne ijesztgess! Micsoda gyászhuszár! Jól kifogtam veled... Szóval, hallgatlak. Mi történt?

ANTONIO: Fáradt vagyok. Az utcákon hullámzik a tömeg.

LYDIA: Az már igaz! Ünnepelnek az emberek. Vidám nép ez, vendégszerető. Özönlik ide a sok idegen. Te honnan jöttél? Akik úgy beszélnek, mint te, azok általában németek. Keményfaszú legények. Van benne tapasztalatom, nekem elhiheted. *(Csend.)* Nem akarsz beszélni? Majd leragad a szemed, te szegény. Én pedig csak itt papolok neked!

ANTONIO: Pénzt akarsz?

LYDIA: Van pénzed, láttam. Na jössz? Itt hátul van a kamrám. Nem bánod meg, ha lefekszel velem. Add ide a kezed! Érzed? Az egész kikötőben nincs ilyen bőre senkinek!

ANTONIO: Alig állok a lábamon.

LYDIA: Azt csak bízd rám. Lydia kezében feltámadt már nem egy halott. Ha pedig mégsem... annyi baj legyen! *(Feláll.)*

ANTONIO: Fizetek!

3. jelenet

A bárba beözönlenek a fegyveresek. Antonio lopva visszaül a helyére. Azok letelepednek a bár előtt.

LYDIA: Na mi az, meggondoltad magad? Vigyázz, mert fogytán a türelmem! Nem felelsz? Hát akkor én megyek...

ANTONIO *(fojtott hangon)*: Maradj. Ülj ide szembe velem.

LYDIA *(észbe kap)*: Miért nem mondtad előbb, hogy keresnek! Most már nem tudlak bevinni a szobámba. Borulj az asztalra, mint a részegek.

LI-FU-SZUN *(lejön a lépcsőn. A fegyveresekhez)*: Lelécelt, mi? Látom a képeteken! Semmirekellők! Csak tudnám, miért tartlak titeket!

ANTONIO *(a gazda hangjára felugrik)*: Hol van? Hová dugta? Maga nyomorult, maga állat! Hová tette a feleségemet?

LI-FU-SZUN *(a fegyveresekhez)*: Fogjátok le! Még kárt tesz magában! Isten barmai! Összevissza keresitek, és itt ül mellettetek! *(A fegyveresek megragadják Antoniót.)* Nos, barátocskám! Bujkálunk? Leveleket írunk? *(Ordít.)* És a részletek?

ANTONIO *(ledobja a földre a bankjegyeket)*: Itt a pénze! Fulladjon meg! Az egész, nem a részletek. Kell a ruhám is? A Perkins úr zakója? Ha kell, azt is leveszem!

LI-FU-SZUN: Hálátlan gazember. *(Megszámolja a pénzt.)* Azt mondd meg, a lány hova lett?

LYDIA: Mit akar tőle! Nem tudja ő sem, esküszöm! Visszakapta a pénzét, ez meg mindent elveszített. Hagyja futni, ne ölesse meg!

LI-FU-SZUN *(Antonióhoz)*: Szóval te is őt keresed... *(Gondolkodik, majd a fegyveresekhez.)* Engedjétek el. Szabadon, igen. Lássuk, hova megy.

ANTONIO *(motyogva)*: Haza. Kell valaki, aki várja őket. Aki meggyújtja a tüzet.

LI-FU-SZUN: Hát azt már meggyújtották, te ütődött! A házad leégett. Túl sokat packáztál velem. Te lány! Vakard meg a hátam! *(Nyög.)* Elég. Később még beszélünk. Jó ember a gazda. Megszületett a gyermek, nem igaz, emberek? *(El.)*

LYDIA *(leülteti Antoniót)*: Nem kellett volna odaadnod! Én eldugtam volna neked! Mindegy: Lydia csinál helyette másikat. *(Tapsol.)* Két sört, Özsén! Holnap kezdődik az ünnep! Akinek van egy kis sütnivalója, már most belekezd! *(Feláll, beviszi a szobákhoz vezető korridorba az egyik fegyverest.)*

4. jelenet

A sarokban a zenész belevág a Stille Nachtba, a bárhoz kijönnek a lányok. A konyhából dübörgés, kiabálás.

ÖZSÉN *(a konyhából)*: Don Julio! Csináljon valamit! Elszabadult a Mocsárka! Ezek az ördögfiókák elárasztják a raktárépületet!

DON JULIO: Tartóztassa fel őket!

ÖZSÉN: Könnyű azt mondani!

DON JULIO: A kólát megihatják. De ne a hideget!

ANTONIO *(ismét felriad)*: Mi történik itt?

DON JULIO: Mi történne! Karácsony van. A gazda megvendégeli a Mocsárkát.

ANTONIO: Miféle Mocsárkát?

DON JULIO: A szegény gyerekeket!

(A zenész belevág valami karácsonyi dalba, például a Jingle bells-be, a jelenlévők énekelnek.)

LI-FU-SZUN *(megáll a lépcső tetején)*: Barátaim! *(Pisszegés.)* Barátaim! Megszületett a gyermek! *(Éljenzés, belép, Télapónak álcázva, don Julio.)*

DON JULIO: Irgum-burgum! Jók voltatok, gyerekek?

MINDNYÁJAN: Jók, jók, Santa Claus, igen! *(Don Julio puttonyából ajándékokat osztogat.)*

ZENÉSZ *(Antonióhoz; játszik, énekel)*: „Ay, me muero, me duele el corazon, como vas a decir, que no tengo razon, yo me muero, si me abandonas tú..." Ismeri? A feleségem énekelte. Ő is onnan jött, ahonnan maga. Amikor azt hitte, nem hallja senki, énekelni szokott.

ANTONIO: Spanyolul?

ZENÉSZ: Dehogy! *(Énekel.)* „Fáj a szívem, jaj de nagyon beteg, orvoshoz én vele dehogy megyek"... Tetszik? „Tu lo sabes, cual es mi remedio, a mis brazos debes venir pronto, aliviar mis negros sufrimientos, tuyo es mi corazón"... Most már így énekli ő is, valahányszor vele álmodom.

ANTONIO: Szép dal. És a feleségével mi lett?

ZENÉSZ: Nem bírta tovább. Hazament.

LI-FU-SZUN: Most pedig, barátaim, engedjétek hozzám a kisdedeket!

(A konyhában zsivaly, dobogás. Özsén csattanós pofonokat osztogat.)

DON JULIO: Özsén! A hűtőszekrényeket!

LI-FU-SZUN: Hölgyeim és uraim! Dugják ide a kezüket!

MIND: Hó! Igazi hó! Hideg!

LI-FU-SZUN: Hó, igen. Igazi hógolyót kap minden rászoruló!

(Özsén adogatja a golyókat, hócsata.)

ZENÉSZ: Micsoda nemes gondolat! Micsoda gyengéd figyelem!

LI-FU-SZUN: Becsüljétek meg! Különjáraton, egyenesen Kanadából érkezett! *(Tus.)*

LI-FU-SZUN *(Özsénhez)*: Na, ebből elég volt! Coki, ki velük, Özsén! Ránkesteledett!

ZENÉSZ *(a vetkőző don Julióhoz)*: Megizzadtál, mi? Te cukrosbácsi! Irgum-burgum? Nem is áll rosszul ez a maskara neked!

ANTONIO: Cukrosbácsi?

ZENÉSZ: Ez szállítja a gazdának a szüzeket. *(A Stille Nachtot pötyögve nevet.)*

5. jelenet

A terem elcsendesedik. Kintről sírás. Indián kislány lép be, a bárpultnál ülőknek fehér cédulákat osztogat.

ISABELLE *(kántálva)*: Manuel! Manuel!

ÖZSÉN: Megint itt lábatlankodsz, Isabelle?

ISABELLE: Az apámat várom. *(Körbejár a teremben.)* Ismeri őt valaki? Manuel! A Nitokris-en dolgozott.

ÖZSÉN: A Nitokris már elment. Menj szépen haza.

ISABELLE *(megáll Antonio előtt)*: Manuel! *(Átadja a cédulát.)*

ANTONIO: Nem ismered apádat?

ISABELLE: Sovány, szőke ember, így mondta anyám. Lágyan, szelíden beszél, és mint az égbolt, olyan kék a szeme. Én még újszülött voltam, amikor elment. Annak most már hét éve lesz. Onnan tudom, mert én is hétéves vagyok.

ANTONIO: *(a cédulát forgatva)*: Esperanza, 128?

ISABELLE: Valaki majd csak megtalálja. Odaadja neki. És akkor visszajön. Ha látja, megmondhatja neki, hogy várom őt, uram. *(El.)*

ÖZSÉN: Ez egy kis árva lány, ne vegye rossznéven. Az anyja meghalt, most egy kurtizánnal él. Neki hajtja fel a matrózokat.

ANTONIO: És az apja?

ÖZSÉN: Itthagyta. Mihez kezdett volna vele! Egy kikötőben mindig sok az árva gyerek. *(Az ajtón beözönlenek a pribékek, maguk előtt Fondorit lökdösik. „Hol a gazda? Hoztunk neki valamit!")*

LI-FU-SZUN *(megáll a lépcső tetején)*: A másik jómadár! Nos? Így hoztad vissza a lányt? Ha jól emlékszem, érte küldtelek!

PRIBÉKEK: Mit csinálunk vele, uram?

LI-FU-SZUN: Ott a barátja: bilincseljétek össze őket. Később még beszélünk! Lesz még egy kis dolgom veletek! *(El. Fondorit Antonio asztalához lökik a fegyveresek.*

Belép az indián kislány, osztogatja a névjegyeket.)

FONDORI: Manuel már nem él.

ANTONIO: Ismered?

FONDORI: A hajón halt meg, Panamába menet. Azt mondta, itthagyja ezt a lepratelepet. Szökés közben lőtték le a fegyveresek.

ISABELLE: Manuel! *(El.)*

LYDIA *(visszajön a szobából, leül a barátok asztalához, púderozza, festi magát)*: Nicsak! Kettő! Megvártál? Jól tetted! Csináltam egy kis pénzt neked!

FONDORI: Menj a fenébe! Semmi kedvünk szórakozni veled.

ANTONIO: Egy pillanatra, Fondori. Ez a lány megmentette az életemet.

FONDORI *(bambán)*: Miért?

LYDIA: Hogy miért, ahhoz semmi közöd. *(Feláll.)* Képzeld el, hogy egyszer én is voltam szerelmes. Én is kint álltam a mólón, valahányszor horgonyt vetett a Nitokris. *(Csend.)* Akkor itt még női zenekar volt. Bécsiek. És forradalmárok ülték körül az asztalokat. Tetvesek, nyomorultak. De akkor még volt egy remény: a forradalom. *(Csend.)* Szóval, menjek a fenébe. *(Vállat von, rágyújt. Antonióhoz)*: Te szarházi. Megsajnáltalak. Most sajnáltam meg valakit először, mióta eltemettem a kislányomat.

6. jelenet

A bár lassan kiürül, Fondori felállna, de a fegyveresek visszalökik. Kintről sírás.

FONDORI: Emberek vagytok ti?

ANTONIO: Hagyd őket, végzik a dolgukat. Arra gondolj: mit csináljunk?

FONDORI: Igyunk. Nemsokára jön a gazda. Jön, és lelövet.

ANTONIO: Ezt akartad. A teljes életet.

FONDORI: Hátha lesz még egy utolsó dobás...

ANTONIO: Ez volt az. Ezek a szerencsétlenek.

FONDORI: Ha nem akarják, nem lehet megváltani az embereket.

ANTONIO: Így nem is. Ha nem áll helyt az ember.

FONDORI: Hol vannak itt az emberek! Árulják magukat. Az egyiknek a kikötő a standja, a másiknak az egyetem.

ANTONIO: Attól mi még lehettünk volna ...

FONDORI: Feltalálók, mint ez itt? Álmodozók, gyengeelméjűek?

ANTONIO: Emberek.

ÖZSÉN: Záróra! *(Eloltogatja a lámpákat. A fegyveresekhez)*: Ezekkel mi lesz?

LI-FU-SZUN *(lejön a két barát asztalához)*: Nos, itt van ez a két fiatalember. Ezek legalább akarnak valamit. Különben nagy gazemberek. Boldog karácsonyt! Ettek? Nem adtatok enni nekik?

ÖZSÉN: Ittak, uram. Nem voltak éhesek.

LI-FU-SZUN *(leül, nézi őket)*: Helyes. Nos? Elég volt a konfekcióból? Kitaláltam? Annál maguk, barátocskáim, sokkal többre képesek. Ide figyeljenek: tudják, hogy ez mi? *(Fogai közé szorít egy haragoszöld kokalevelet.)*

ANTONIO: Koka.

LI-FU-SZUN: Kitalálták. Ez meg... *(Fehér port szór a kezére.)* Ez meg kokain.

ANTONIO: Gyógyszer. Fájdalomcsillapító.

LI-FU-SZUN: Az bizony! Fájdalomcsillapító! *(Nevet.)* A jövő! A dinamitnál is keményebb robbanóanyag! Lenne rá vevőm Északon. Értjük? Mi hárman pedig beindítjuk az üzletet.

FONDORI: Mi hárman?

LI-FU-SZUN: Maguk olyanok, mint én. Ambiciózus emberek. Itt a kezem! *(Senki se csap a kezébe, de mindketten közelebb húzzák a székeket.)* Nos? Özsén! Gyere fiam, add vissza nekik az érmeket! *(A fegyveresekhez:)* Vegyétek le azt a bilincset! Mit morogtok? Nem szöknek el, sose féljetek! Maradnak. Ismerem én az embereimet! Özsén! Vakard meg a hátam! Ne ott! Balra! Feljebb! Ne olyan erősen, te állat! *(Nyög.)*

(A kert felől indián lányka szalad be, nyomában a két kövér kamasz. Antonio felugrik, megragadja. Az kitépi magát, elrohan a két fiú után. Antonio visszatántorog.)

ÖZSÉN: A rádió, uram! Azt mondják, hurrikán közeleg.

LI-FU-SZUN: Nem talál ide, sose félj! Még a térképen sincs rajta ez a lepra sziget! Na, jó éjtszakát, emberek. *(El.)*

(A két barátot elnyomja az álom. A bár elsötétül, csak a bejárat felől szivárog egy sápadt fénysugár.)

AGUIDA: *(Fény és hang.)* Le akarták vágni a hajamat. Kár lett volna érte, azt mondtad... Antonio! Emlékszel? Megkérdezted: nem kívánkozom vissza a hegyekbe? Kívánkozni! Hová menjek? Nem ismerek én senkit a világon! Azt felelted: ne félts te minket! És megkérdezted: eljönnél velem? Én pedig kihúztam magam, ó, de boldog voltam, Istenem... *(Szünet.)* Emlékszel a szobánkra? Mennyire szerettem! Még a szomszédokat is, akik megdobáltak. Nem számítottak, sem az ősök, sem a pénz. Elzavartam atyám testvérét, a testvéreimet. Te is boldog voltál, tudom. Vállaltál volna. De csak engem, Antonio, és nem az életemet. Nézd, Anton! Ez volt itt a lakásunk! Én még ezt a csupasz udvart, még ezt az árva vízcsapot is szeretem! *(Szünet.)* Amikor nem vagy itt, állandóan azt forgatom a fejemben, hogy mit fogok mondani neked. Antonio! Ingecske, pelenka kell a kicsinek! Csak egy szavadba került volna, és összeadott volna minket a pap. Nem lettünk volna kárhozatra ítélve, sem mi, sem ez az ártatlan gyerek. Ne haragudj rám, édesem. Nem segít rajtam a gyógyszer. Éleszd fel a tüzet, megfürdetem. Nézd, Antonio, milyen édes! Mintha nem is élne. Mint az angyalok. *(Szünet.)* Megkereszteljük, ugye? Nézd, milyen sápadt a szegényke! Ne vidd el! Nézd, hogy reszket a térdem. Maradj, Anton! Reggel odaadjuk a gazdának a pénzt. Kifizetjük a részleteket.

(Hajnal. Kint énekelnek a madarak.)

ANTONIO *(félálomban)*: Megyek, Aguida!

ISABELLE *(feláll vackáról a sarokban)*: Miszter! Rosszul érzi magát?

ANTONIO: Te vagy az, Isabelle?

ISABELLE: Rosszat álmodott?

ANTONIO: Miért sírnak a gyerekek?

ISABELLE: A hó miatt. Nem tudták, hogy elolvad. Nem akarták eldobni...

ANTONIO: És te?

ISABELLE: Nekem is elolvadt a kezemben. Hideg volt, olyan jó hideg!

FONDORI *(félálomban)*: Hajnalodik. *(Kint világosodik, dörömbölnek az ajtón.)*

ANTONIO: A hurrikán!

FONDORI: Azám!

LI-FU-SZUN hangja: Ébresztő fel! Kezdődik az élet! Munkára emberek!

Antonio és Fondori kitámolyognak a fénybe. Csend. Az üres hodályban azt indián lányka, Isabelle. Fehér cédulákat hint a közönség közé. Halkan: Manuel! Manuel!

(Függöny.)